

C-35/21. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2021. január 19.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Varhoven kasatsionen sad (Bulgária)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. december 29.

Felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél:

„Konservinvest” OOD

A felülvizsgálati eljárásban ellenérdekű fél:

„Bulkons Parvomay” OOD

Az alapeljárás tárgya

Az arra a kérdésre vonatkozó jogvita, hogy megengedett-e, hogy valamely mezőgazdasági termékre vagy élelmiszerre vonatkozó földrajzi jelzést kizárólag valamely tagállam nemzeti jogszabályai alapján jegyezzenek be, és az – az 1151/2012 rendelettel uniós szinten létrehozott oltalmi rendszertől függetlenül – kizárólag nemzeti polgári jogi védelemben részesüljön.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló, 2012. november 21-i 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmezése az EUMSZ 267. cikk első bekezdésének b) pontja és harmadik bekezdése alapján.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

A mezőgazdasági termékek és élelmiszerek minőségrendszereiről szóló, 2012. november 21-i 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 9. cikke

lehetővé teszi-e – az átmeneti nemzeti oltalom e rendelkezésben szabályozott esetein kívül – az e rendelet hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékekre és élelmiszerekre vonatkozó földrajzi jelzések nemzeti bejegyzési és oltalmi rendszerének létrehozását, és e rendelkezés feljogosítja-e a tagállamokat arra, hogy nemzeti szinten (a védjegyekre vonatkozó párhuzamos rendszerhez hasonlóan) más, párhuzamosan érvényben lévő rendelkezéseket alkalmazzanak az ilyen földrajzi jelzésen fennálló jog megsértése miatt olyan helyi kereskedők között fennálló jogviták szabályozása tekintetében, amelyek az 1151/2012 rendelet hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékeket és élelmiszereket állítanak elő és forgalmazznak a földrajzi jelzés bejegyzésének helye szerinti tagállamon belül?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló, 2012. november 21-i 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 343., 1. o.; helyesbítés: HL 2013. L 55., 27. o., a továbbiakban: 1151/2012 rendelet), 2., 5. és 9. cikk

A hivatkozott ítélkezési gyakorlat

A Bíróság 2009. szeptember 8-i Budějovický Budvar ítélete (C-478/07, ECLI:EU:C:2009:521, 114–117. pont)

A Bíróság 2000. november 7-i Warsteiner Brauerei ítélete (C-312/98, ECLI:EU:C:2000:599, 50. pont)

A Bíróság 1997. május 7-i Jacques Pistre és társai ítélete (C-321/94, C-322/94, C-323/94, C-324/94 egyesített ügyek, ECLI:EU:C:1997:229, a rendelkező rész 1. pontja)

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

Zakon za markite i geografskite oznachenia (a védjegyekről és a földrajzi jelzésekről szóló törvény, közzététel: a DV 1999. szeptember 14-i 81. száma, hatályon kívül helyezve, a továbbiakban: [hatályon kívül helyezett] ZGO), 51., 53., 57a. és 76. cikk

Prehodni i zaklyuchitelni razporedbi kam Zakona za izmenenie i dopalnenie na zakona za markite i geografskite oznachenia (a védjegyekről és a földrajzi jelzésekről szóló törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvény átmeneti és záró rendelkezései, közzététel: a DV 2008. évi 61. száma, a továbbiakban: PZR ZID ZMGO), 8. §

Zakon za prilagane na Obshtata organizatsia na pazarite na zemedelski produkti na Evropeiskia sayuz (az Európai Unió mezőgazdasági termékpiaca közös

szervezésének végrehajtásáról szóló törvény, közzététele: a DV 2006. november 28-i 96. száma, a továbbiakban: ZPOOPZPES), 1., 24. és 25. cikk

A tényállás és az eljárás rövid bemutatása

- 1 A Bolgár Köztársaság szabadalmi hivatala elnökének 2013. július 3-i határozatával a „Bulkons Parvomay” AD-t a (hatályon kívül helyezett) ZMGO alapján bejegyezték egy földrajzi megjelölés, nevezetesen a „Lyutenitsa Parvomai” földrajzi jelzés használójaként a „Lyutenitsa” elnevezésű termék vonatkozásában. A bejegyzett földrajzi jelzések bejegyzett használóirol a nemzeti szabadalmi hivatal által kiállított tanúsítvány szerint e földrajzi jelzés kizárólagos bejegyzett használója a „Bulkons Parvomay” OOD.
- 2 A „Konservinvest” OOD saját nemzeti védjegyeket lajstromoztatott, nevezetesen a „K Konservinvest Parvomayska lyutenitsa” összetett védjegyet (a nemzeti szabadalmi hivatal 1999. február 12-én lajstromozta a 29. osztályba tartozó áruk tekintetében – Lyutenitsa), valamint a „Parvomayska lyutenitsa Rachenitsa” összetett védjegyet (2003. május 15-én jelentették be, és 2005. május 3-án lajstromozták). E két védjegyben a „parvomayska lyutenitsa” (valamennyi kis betűs felirat) nem részesíthető oltalomban.
- 3 A „Konservinvest” OOD által benyújtott felszólalást követően a „Lyutenitsa Parvomay” földrajzi jelzés bejegyzéséről szóló (2013. július 3-i) határozat semmisségének megállapítására irányuló közigazgatási eljárást folytattak le. A felszólaló kifejtette, hogy a bolgár szabadalmi hivatal elnöke nem rendelkezik hatáskörrel az 1151/2012 rendelet hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékekre vagy élelmiszerekre vonatkozó földrajzi jelzés bejegyzésére. E rendelet értelmében az e mezőgazdasági termékekre vonatkozó földrajzi jelzés bejegyzése csak európai uniós szinten, a rendeletben előírt eljárásnak megfelelően, nem pedig a nemzeti törvény alapján engedélyezett.
- 4 Ezen eljárás keretében a szabadalmi hivatal és a „Bulkons Parvomay” OOD azzal az indokkal vitatta a kérelmet, hogy a „Lyutenitsa Parvomay” földrajzi jelzés bejegyzéséről szóló határozat érvényes közigazgatási aktusnak minősül, és a bolgár szabadalmi hivatal jogosult a mezőgazdasági termékekre vagy élelmiszerekre vonatkozó földrajzi jelzés nemzeti szabályozás szerinti bejegyzésére.
- 5 2017. július 12-i ítéletével a Varhoven administrativen sad (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Bulgária) azzal az indokkal utasította el a „Konservinvest” OOD által benyújtott, a kérelmező földrajzi jelzésének bejegyzéséről szóló határozat megsemmisítése iránti kérelmet, hogy éppen a bolgár szabadalmi hivatal elnöke rendelkezik hatáskörrel valamely földrajzi megjelölés nemzeti szinten történő bejegyzésére. Az 1151/12 rendelet nem alkalmazható a jogvitára, mivel a felek nem kívánnak részesülni az általa nyújtott védelemben.

- 6 Ezt követően a „Bulkons Parvomay” OOD kereseteket indított a Sofiyski gradski sad (szófiai városi bíróság, Bulgária) előtt a „Konservinvest” OOD-vel szemben a szóban forgó földrajzi jelzés nemzeti jogrend szerinti polgári jogi bírói védelme iránt. A „Bulkons Parvomay” OOD konkrétan azt kérte, hogy a bíróság *i.* állapítsa meg, hogy az alperes a „Parvomayska Lyutenitsa”, a „Domashna edrosmlyana” és a „Parvomayska lyutenitsa Rachenitsa” jelzéseknek a „Lyutenitsa” elnevezésű termék megjelölésére történő kereskedelmi használata révén – amely termék azonos azzal a termékkel, amelyre vonatkozóan a földrajzi jelzést bejegyezték – megsértette a felperesnek a „Lyutenitsa Parvomay” bejegyzett földrajzi jelzésre vonatkozó jogait; *ii.* kötelezze az alperest a jogsértés megszüntetésére; *iii.* rendelje el a jogsértés tárgyát képező áru lefoglalását és megsemmisítését, és kötelezze az alperest a költségek viselésére; *iv.* ítéljen meg kártérítést a felperes részére az elszenvedett vagyoni károk és a 2013. november 1. és 2014. szeptember 30. közötti időszakban elmaradt haszon miatt; *v.* az alperes költségére rendelje el az ítélet rendelkező részének két napilapban és egy országos szintű televíziós csatorna adásideje alatt történő nyilvánosságra hozatalát.
- 7 A kereseteket az elsőfokú bíróság elutasította. E bíróság ítéletét 2019. február 28-án a fellebbviteli bíróság (Sofiyski apelativen sad, szófiai fellebbviteli bíróság, Bulgária) hatályon kívül helyezte, amely bíróság teljes egészében helyt adott a kérelmeknek.
- 8 A „Konservinvest” OOD a másodfokú ítéletet – annak jogsértő voltára hivatkozva – megtámadta a Varhoven kasatsionen sad (legfelsőbb semmitőszék, Bulgária, a továbbiakban: VKS) előtt. 2020. április 14-i végzésével a VKS (legfelsőbb semmitőszék) engedélyezte a másodfokú ítélet jogszerűségének felülvizsgálatára irányuló felülvizsgálati kérelmet. Egyébiránt a VKS (legfelsőbb semmitőszék) úgy véli, hogy megalapozott a felülvizsgálati kérelemben szereplő azon kérelem, hogy a bíróság az 1151/2012 rendelet értelmezése céljából terjesszen előzetes döntéshozatal iránti kérelmet az Európai Unió Bírósága elé, és felteszi a már ismertetett előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést. A VKS (legfelsőbb semmitőszék) szerint az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre adandó válasz releváns a keresetek elfogadhatóságáról való döntés szempontjából.

Az alapeljárásban részt vevő felek főbb érvei

- 9 A Sofiyski gradski sad (szófiai városi bíróság) előtti elsőfokú eljárás keretében a „Bulkons Parvomay” OOD felperes kifejtette, hogy ő a számára bejegyzett földrajzi megjelölés, a „Lyutenitsa Parvomay” földrajzi jelzés kizárólagos használója. Mivel az alperest nem jegyezték be e földrajzi jelzés használójaként, megsértette a (hatályon kívül helyezett) ZMGO rendelkezéseit azáltal, hogy az általa előállított termékeket („Parvomayska lyutenitsa”, „Domashna edrosmlyana”, „Parvomayska lyutenitsa” és „Parvomayska lyutenitsa Rachenitsa”) a „Parvomayska lyutenitsa” elnevezéssel jelölte meg. Az alperes jogellenesen használja a felperes számára bejegyzett földrajzi jelzést, és ezáltal

megetéveszti a fogyasztókat az áru valódi eredete tekintetében. A keresetek elfogadhatók és megalapozottak, mivel a (hatályon kívül helyezett) ZMGO, az 1151/2012 rendelet és a ZPOOZPES különböző helyzeteket szabályoz, amelyek nem zárják ki kölcsönösen egymást, és nem versengenek egymással, ezért a jogszabályok különböző jogok párhuzamos védelmét biztosítják.

- 10 A „Konservinvest” OOD alperes azzal az indokkal ellenzi a kereseteket, hogy nem követett el jogsértést, mivel a termékeinek a számára lajstromozott védjegyekkel történő megjelöléséhez való jogát gyakorolta. Ezenkívül a földrajzi jelzés nem részesülhet oltalomban a felperes által hivatkozott eljárás és szabályok szerint, mivel az 1151/2012 rendelet 14. cikke a védjegyeknek korábbi lajstromozása miatt közvetlenül alkalmazandó. Az alperes arra hivatkozik, hogy a földrajzi jelzést a törvényben előírt követelmények megsértésével jegyezték be, mivel a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek – mint az ilyennek minősülő Lyutenitsa – tekintetében a bejegyzésre az 1152/2012 rendelet közvetlenül alkalmazandó, és a rendelet kizárja az ezen áruk földrajzi jelzéseinek bejegyzésére és – analógia útján – oltalmára vonatkozó nemzeti szabályozást.
- 11 A Sofiyski gradski sad (szófiai városi bíróság) a kereseteket mint megalapozatlanokat elutasította. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a ZMGO a földrajzi megjelölésekre vonatkozó általános szabályozást ír elő. A bíróság szerint a jelen ügyben egy különleges termékről (Lyutenitsa) van szó, amelyre az 1151/2012 rendelet közvetlenül alkalmazandó. A rendelet előírja a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek (beleértve a Lyutenitsát is) földrajzi megjelöléseinek az Európai Bizottságnál történő bejegyzését; a tagállamokban (köztük a Bolgár Köztársaságban) csak az oltalom alatt álló földrajzi megjelöléssel ellátott mezőgazdasági termékek és élelmiszerek európai nyilvántartásába való bejegyzést követően biztosítják a jogvédelmet. E bejegyzést a Bolgár Köztársaság szabadalmi hivatala hivatalból átveszi. Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy a ZPOOZPES 24. cikkének (1) bekezdése értelmében az 1151/2012 rendelet hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékek és élelmiszerek jogvédelmét a hagyományos különleges termékek európai nyilvántartásába való bejegyzés útján kell biztosítani. Ezenkívül a törvény 25. cikke (1) bekezdésének 1. pontja tiltja valamely jelzésnek, megjelölésnek vagy elnevezésnek az európai nyilvántartásba való bejegyzést követően történő használatát. A kereseteket a keresetösségi jog hiánya miatt utasították el, amelyet a földrajzi jelzés nem megfelelő bejegyzéséből vezettek le.
- 12 A Sofiyski apelativen sad (szófiai fellebbviteli bíróság) hatályon kívül helyezte a Sofiyski gradski sad (szófiai városi bíróság) ítéletét, és helyt adott a kérelmeknek. E célból a fellebbviteli bíróság megállapította, hogy a keresetek elfogadhatók. E bíróság lényegében azt állapította meg, hogy a felperes földrajzi jelzését érvényesen jegyezték be, és hogy a nemzeti eljárás szerint bejegyzett földrajzi megjelölések polgári jogi védelmét a (hatályon kívül helyezett) ZMGO (75–77. cikk) szabályozza, és nem osztotta az elsőfokú bíróság azon értékelését, hogy az 1151/2012 rendelet kizárja a nemzeti oltalmat. A fellebbviteli bíróság a

kereseteket megalapozottnak találta azzal az indokkal, hogy az alperest nem jegyezték be a Bolgár Köztársaság szabadalmi hivatalánál a földrajzi jelzés használójaként, annak ellenére, hogy ez eljárási szempontból lehetséges volt; következésképpen megsértették a felperesnek a bejegyzett földrajzi jelzésre vonatkozó jogát. A fellebbviteli bíróság nem értett egyet azzal az állásponttal, amely szerint az 1151/2012 rendelet kizárja a nemzeti oltalmat. E bíróság csatlakozott ahhoz az állásponthoz, amely szerint a keresetek elfogadhatók és megalapozottak, mivel a (hatályon kívül helyezett) ZMGO, az 1151/2012 rendelet és a ZPOOZPES különböző helyzeteket szabályoz, amelyek nem zárják ki kölcsönösen egymást, és nem versengenek egymással, ezért e jogszabályok különböző jogok párhuzamos védelmét biztosítják.

- 13 A felülvizsgálati kérelemmel a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél („Konservinvest” OOD) a keresetek elfogadhatatlanságára hivatkozik, amely a PZR ZID ZMGO (a DV 61/2018. száma) 8. §-ából következik. E rendelkezés nem teszi lehetővé az 1151/2012 rendelet hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékek vagy élelmiszerek tekintetében bejegyzett földrajzi megjelöléseken fennálló jogok jogosultjai számára, hogy a törvény hatálybalépését megelőzően elkövetett jogsértések miatt keresetet indítsanak, és nem indítsanak közigazgatási eljárást az 1151/2012/EU rendelet hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékek és élelmiszerek tekintetében bejegyzett földrajzi megjelöléseken fennálló jogoknak a törvény hatálybalépését megelőzően történt megsértése miatt.
- 14 A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél lényegében azt fejt ki, hogy az 1151/2012/EU rendelet közvetlen alkalmazása alapján, amely rendelet kizárja a kizárólag a nemzeti eljárás szerint bejegyzett földrajzi jelzés nemzeti oltalmát, a keresetek megalapozatlanok is.
- 15 A felek közötti jogvita lényegében arra a kérdésre korlátozódik, hogy az 1151/2012 rendelet hatálya alatt kizárólag a (hatályon kívül helyezett) nemzeti ZMGO alapján a Bolgár Köztársaság szabadalmi hivatalánál bejegyzett „Lyutenitsa Parvomay” földrajzi jelzés részesülhet-e a bolgár jog által biztosított polgári jogi védelemben, ha a szóban forgó jogsértést a Bolgár Köztársaság területén követték el, és a jogsértő a bolgár jog szerint nyilvántartásba vett kereskedő. Másként fogalmazva azt kell megvizsgálni, hogy megengedett-e, hogy valamely mezőgazdasági termékre vagy élelmiszere (mint például a Lyutenitsa) vonatkozó földrajzi jelzést csak egy bizonyos tagállamban annak nemzeti jogszabályai szerint jegyezzék be, és e jelzés kizárólag a nemzeti jog alapján, nem pedig az 1151/2012 rendeletben uniós szinten előírt oltalmi rendszer alapján részesüljön oltalomban.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid bemutatása

- 16 Először is a VKS (legfelsőbb semmítőszék) emlékeztet arra, hogy a bolgár nemzeti jog szerint a földrajzi megjelölés, a jelen esetben a földrajzi jelzés különösen a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek tekintetében nemzeti

oltalomban részesül, ha azt az illetékes hatóságnál megfelelően bejegyezték; fennáll tehát a bírósági beavatkozás lehetősége annak megakadályozása céljából, hogy egy másik jogalany – állampolgárságától függetlenül – jogellenesen használja e jelzést. Ezáltal egyrészt biztosítják a fogyasztók számára a kiváló minőséget, és a termékleírásnak való megfelelést, másrészt pedig megakadályozzák e minőség azáltal bekövetkező romlását, hogy ugyanazon terméket az ezen eljárás szerint be nem jegyzett termelők állítják elő.

- 17 A VKS (legfelsőbb semmitőszék) ezt követően rámutat arra, hogy a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek földrajzi jelzéseinek jogi oltalmára vonatkozó szabályozás közösségi szinten az első közösségi jogalkotási aktus, az 1992. július 14-i 2081/92/EGK tanácsi rendelet óta – az 509/2006/EK rendeletet és az 510/2006/EK rendelet hatályon kívül helyező és azok helyébe lépő, jelenleg hatályos 1151/2012/EU rendeletig – fejlődésen ment keresztül. E jelenleg hatályos jogi aktus az egységes oltalmi mechanizmusoknak a földrajzi jelzések uniós szintű bejegyzésével történő létrehozásának továbbfejlesztett koncepcióját tükrözi.
- 18 A minőségüket és egyedi jellegüket tekintve bizonyos európai területekhez kötött mezőgazdasági termékekre és élelmiszerekre vonatkozó földrajzi jelzések bejegyzése szabályozásának alapjául szolgáló e jogszabályi alap fejlődése (különösen az 1151/2012 rendeletnek e rendelet (15) és (24) preambulumbekzdésével összefüggésben értelmezett 9. cikkére tekintettel) e termékek nemzeti bejegyzésének és nemzeti jogi oltalmának kizárása irányába mutat.
- 19 A VKS (legfelsőbb semmitőszék) véleménye szerint az 1151/2012 rendelet hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékek és élelmiszerek kizárólag nemzeti szinten történő bejegyzésének lehetősége a rendelet által szabályozott terület fejlődésének e tendenciája ellenére nem zárható ki kifejezetten. Valamely tagállam területén a konkrét oltalom lehetősége sem kifejezetten kizárt abban az esetben, ha ugyanazon mezőgazdasági termék helyi termelői között egy kizárólag nemzeti szinten bejegyzett földrajzi jelzés tárgyában folyamatban lévő jogvitáról van szó, és a hivatkozott jogsértéseket kizárólag e tagállamon belül követték el.
- 20 A kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy egyrészt nem létezik a mezőgazdasági termékekre és élelmiszerekre vonatkozó földrajzi jelzések párhuzamos nemzeti bejegyzésének, valamint az abból eredő, kizárólag a bejegyző tagállam területén biztosított oltalomnak a jogszerűségével kapcsolatos kifejezett uniós jogi szabályozás. A VKS (legfelsőbb semmitőszék) az e következtetés mellett szóló érvnek tekinti azt a körülményt, hogy az 1151/2012 rendelet 9. cikke nem zárja ki kifejezetten az e rendelet hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékekre és élelmiszerekre vonatkozó földrajzi jelzések nemzeti bejegyzését és nemzeti oltalmát. Másrészt e rendelkezés – a rendelet (15) és (24) preambulumbekzdésével összefüggésben értelmezve – arra enged következtetni, hogy a nemzeti szintű oltalmat biztosító nemzeti szabályozás az átmeneti oltalomnak a szóban forgó rendelkezésben előírt esetein kívül nem megengedett.

- 21 A fenti okok miatt a VKS (legfelsőbb semmítőszék) szükségesnek tartja az 1151/2012 rendelet 9. cikkének hasznos értelmezését annak vizsgálata céljából, hogy a rendelet által létrehozott oltalmi rendszer kizárja-e a ZMGO szerinti nemzeti oltalom lehetőségét azokban az esetekben, amikor a rendelet hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékekre és élelmiszerekre vonatkozó földrajzi jelzéseket kizárólag a Bolgár Köztársaság területén jegyezték be a ZMGO szerinti eljárásnak megfelelően, és az oltalmat ugyanazon tagállam olyan jogsértőjével szemben kérték, aki a bejegyzett földrajzi jelzéshez hasonló elnevezést használ.

MUNKADOKUMENTUM